

3. Belyaev A.N., Derman D.O., Tzygankov D. B., Methodological approaches to metaevaluation of conclusions quality about the regulatory impact assessment // Design, monitoring and evaluation, 2011. № 1. p. 23-51. <http://www.pmojournal.ru/193>
4. Vasylykiv T.G. Improvement of state regulation of business activity in Ukraine / T. G. Vasylykiv // Strategic priorities. - 2009. - № 10.
5. Halchynskiy A. S., Heyets V. M., Babenko S.G. et al, Strategy for Economic and Social Development of Ukraine (2004 - 2015) "By European Integration Way" / [auth. board. Kyiv: Control Center of State Statistics Committee of Ukraine, 2004 - 416 pages.
6. Zhalilo J., Theory and practice of forming an effective strategy for economic strategy of the state, monography, Kyiv, 2009.
7. Kiliyevych O.I., Microeconomics for Public Policy Analysis: Textbook for High Schools, Publisher of Salomiy Pavlichko "Foundations", 2005.
8. Mescheryakov A. A. Sopotyan S.V., Regulatory policy as part of ensuring the economic security of Ukraine, Journal of the Academy of Customs Service of Ukraine, ser.: Economics, 2011, № 1, p.34-39.
9. Nyzhnyk N., Mosov S., State management, object and subject of the theory // Newsletter of Ukrainian Academy of State Management. - 2000. - № 4. - p. 56-62.
10. Pohrebnyak M.A. Implementation of Regulatory Policy in Ukraine and the EU Countries / M. A Pogrebnyak // Effectiveness of governmental management: Collection of studies of Lviv Regional Institute of Public Administration. – LIDU NADU, 2007 – Publ. 12.
11. Regulatory policy in OECD countries. From Interfering to the Regulatory Management", Paris, 2002, www.oecd.org/countrylist/
12. Law of Ukraine, 11,09, 2003, № 1160-ІУ « State Regulatory Policy in Economic Activity."
13. Decree of Cabinet of Ministers of Ukraine, 20.08. 2014, № 371 "Approval of the Regulation on the State regulatory service."
14. Electronic resource:
http://www.oecd.org/topic/0,3373,en_2649_34141_1_1_1_1_37421,00.html
http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/index_en.htm
<http://www.ec.europa.eu/smart-regulation/impact/>

Рецензент: Розпутенко І. В., д.держ.упр., професор

УДК 351.321

Михайлов А.О.,

здобувач кафедри державного управління
та місцевого самоврядування
Академії муніципального управління

ФУНКЦІОНАЛЬНА ДЕТЕРМІНОВАНІСТЬ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ: ЗМІСТ НАУКОВОЇ ПРОБЛЕМИ

Анотація. Метою дослідження, результати якого викладено в цієї статті, є визначення змісту наукової проблеми функціональної детермінованості системи механізмів державного управління сучасної України. Завдання дослідження: узагальнити результати досліджень функцій та механізмів державного управління у працях наукових попередників (зарубіжних і вітчизняних); виявити провідні тенденції формування сучасної наукової думки щодо детермінованості функцій держави й механізмів державного управління; визначити напрями подальших наукових

досліджень щодо оптимізації механізмів державного управління України, відповідно до функцій сучасної демократичної держави.

Ключові слова: державне управління, механізми державного управління, функції держави.

Михайлов А.А.,

соискатель кафедры государственного
управления и местного самоуправления
Академии муниципального управления

ФУНКЦИОНАЛЬНАЯ ДЕТЕРМИНИРОВАННОСТЬ МЕХАНИЗМОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ: СОДЕРЖАНИЕ НАУЧНОЙ ПРОБЛЕМЫ

Аннотация. Целью исследования, результаты которого изложены в этой статье, является определение содержания научной проблемы функциональной детерминированности системы механизмов государственного управления современной Украины. Задачи исследования: обобщить результаты исследований функций и механизмов государственного управления в трудах научных предшественников (зарубежных и отечественных); выявить ведущие тенденции формирования современной научной мысли относительно детерминированности функций государства и механизмов государственного управления; определить направления дальнейших научных исследований по оптимизации механизмов государственного управления Украины, в соответствии с функциями современного демократического государства.

Ключевые слова: государственное управление, механизмы государственного управления, функции государства.

Mikhailov A.,

Researcher of Public Administration
and Local Government Academy of Municipal Management

FUNCTIONAL DETERMINISM GOVERNANCE MECHANISMS: THE CONTENT OF A SCIENTIFIC PROBLEM

Annotation. The purpose of the study, the results of which are set out in this article is to determine the content of scientific determinism problem of functional systems governance mechanisms of modern Ukraine. Research objectives: to summarize the results of research functions and mechanisms of governance in the writings of scientific predecessors (foreign and domestic); identify major trends in the development of modern scientific thought on determinism functions of the state and governance mechanisms; identify areas for further research to optimize governance mechanisms Ukraine, according to the functions of a modern democratic state.

Keywords: public administration, governance mechanisms, functions of the state.

Постановка проблеми. Функціональна детермінованість тої чи іншої діяльності по суті виступає однією з довічних провідних філософсько-світоглядних проблем наукового пізнання. Здається, ні в кого вже не викликає сумніву, що механізми за якими функціонує той чи інший природний або суспільний феномен перебувають у чіткій залежності від функцій, які цей феномен виконує. І тут, перефразовуючи відомий вислів,

що приписують Ніколо Макіавеллі: «Il fine giustifica i mezzi», можна біло б стверджувати напевне, що «Мета визначає засоби». Але чомусь при побудові складних соціальних систем, в тому числі – системи державного управління, про цю аксіому часто забувають. Зокрема, зіткнувшись з реаліями роботи вітчизняної системи державного управління А.П. Яценюк стверджує, що: «Справжньою причиною відсутності реформ є нездатність радянської системи державної влади функціонувати за демократичними стандартами» [1]. Тому актуальність дослідження проблеми функціональної детермінованості механізмів державного управління є вкрай високою для вітчизняної державно-управлінської науки.

Наукова проблема формування сучасних механізмів державного управління дуже детально і всебічно досліджується вітчизняними науковцями. З 2003 по 2011 роки захищено 670 дисертацій стосовно механізмів державного управління, переважна їх кількість у сфері економіки (284, 42,4%), потім зі значним відставанням йдуть гуманітарна сфера (102, 15,2%), соціальна сфера (96, 14,3%) та державний менеджмент (84, 12,5%). Порівняно незначна частка таких робіт захищено у сферах екології (41, 6,1%) та політики (36, 5,4%) [2], але досі нема жодного комплексного дослідження, яке б відображало функціональний зміст вітчизняної системи механізмів державного управління в цілому, незалежно від галузі її прикладання. Певну спробу аналізу сучасного наукового доробку щодо функцій держави та механізмів державного управління у 2013 р. здійснила Н.В. Адубецька [3], але її дослідження носить вибірково-епізодичний характер і не дає уяви власне про зміст заявленої авторкою наукової проблеми.

Метою цієї статті є визначення змісту наукової проблеми функціональної детермінованості системи механізмів державного управління сучасної України.

Завдання дослідження:

- узагальнити результати досліджень функцій та механізмів державного управління у працях наукових попередників (зарубіжних і вітчизняних);
- виявити провідні тенденції формування сучасної наукової думки щодо детермінованості функцій держави й механізмів державного управління;
- визначити напрями подальших наукових досліджень щодо оптимізації механізмів державного управління України, відповідно до функцій сучасної демократичної держави.

Виклад основного матеріалу. Базові засади теорії сучасної вітчизняної державно-управлінської науки були закладені ще в середини 90-х років минулого сторіччя перекладами праць відомих зарубіжних учених. Насамперед, через призму функцій держави механізми і структуру системи державного управління розглядає Бернар Гурне [4]. У

навчальному посібнику Глена Райта «Державне управління» [5] розглядається американський метод управління, цілком базований на економічній раціональності, поряд із заснованим на правовій традиції європейським. Узагальнюючи обидва підходи, автор всебічно розробляє схему державного управління за всіма законами менеджменту та з огляду на теорію мотивації, викладає принципи вироблення, ухвалення та втілення рішень, управління людськими ресурсами та організаціями.

Пізніше українському читачеві став доступний навчальний посібник російського науковця Г.В. Атаманчука «Теорія державного управління» [6], у якому викладена комплексна теоретична модель державного управління як суб'єктно-об'єктної взаємодії, спрямованої на забезпечення його об'єктивної зумовленості, суб'єктивної обґрунтованості та соціальної ефективності.

Першим в українській науково-пізнавальній літературі виданням, в якому систематично викладені основні аспекти державного управління як окремої навчальної дисципліни став навчальний посібник Державне управління: теорія і практика за редакцією В.Б. Авер'янова [7] у якому переважний акцент було зроблено на організаційно-правових особливостях державного управління. При цьому характерною рисою видання є те, що в ньому представлені матеріали учених, багато з яких займають провідні позиції у вітчизняній державно-правовій науці.

Але, як на нашу думку, справжнім проривом вітчизняної державно-управлінської науки став навчальний посібник Н.Р. Нижник та О.А. Машкова «Системний підхід в організації державного управління» [8]. Спираючись на світову практику і теорію державного управління, автори цього посібника серед функцій державного управління виділяють загальні, спеціальні та забезпечуючі. Трактуючи загальні функції як такі, що характерні для будь-якого управлінського процесу, ці автори відносять до даної групи такі функції як планування, організація, регулювання, робота з персоналом, контроль. Виходячи з того, що види і зміст спеціальних функцій управління обумовлюються відповідною сферою чи діяльністю управління, зазначені науковці називають ці функції основними або головними, оскільки для їх реалізації утворюються системи управління. До забезпечуючих (допоміжних) функцій за класифікацією авторів належать: кадрова, матеріально-технічна, фінансова, діловодство [8, с. 82; 83; 95].

Дещо схожі з поглядами Н. Р. Нижник і О. А. Машкова щодо класифікації функцій державного управління за критерієм змісту, характеру і обсягу впливу погляди колективу авторів навчального посібника, який побачив світ вже на початку нашого сторіччя [9]. Вважаючи загальними такі функції, що мають місце практично в будь-якій управлінській взаємодії органів державної влади з об'єктами управління, автори до цієї групи функцій управління додатково відносять ще аналіз та облік, а щодо виділеної ними групи спеціальних функцій їхні погляди

збігаються з поглядами попередників [9, с.86-88].

Але, більший інтерес для нашого дослідження становить не навчальна, а суто наукова література – перш за все, монографічні й дисертаційні дослідження.

Традиційно, вагомий внесок у розвиток теоретичного підґрунтя функціональної модернізації системи механізмів державного управління України зробили вітчизняні юристи. Значний інтерес у цьому напрямі становить колективна монографія «Органи державної влади України» [10], у якій досліджуються проблеми загальної теорії державної влади – поняття, принципи, функції, механізм здійснення державної влади, її гарантії та проблеми теорії і практики організації і здійснення окремих видів державної влади: законодавчої, виконавчої і судової. Втім, у монографії найбільша увага приділяється проблемам органів законодавчої влади в механізмі здійснення державної влади та проблемам органів виконавчої і судової влади, їх структури, функцій та форм діяльності, здійсненню парламентської, адміністративної і судової реформ.

Першим в українській юридичній науці дисертаційним дослідженням характеристики сучасної держави з урахуванням її статичності та динаміки, а також комплексним дослідженням поняття, природи та сутності функцій сучасної держави як загальнотеоретичних категорій, їх основних ознак стала дисертація О.О. Джураєво «Функції сучасної держави» [11]. Зокрема, авторкою аналізуються та здійснюються розрізнення між функціями держави, державними послугами та державною політикою. Досліджуються основні концептуальні підходи до типології сучасної держави, визначається вплив глобалізації та персоніфікації на функції сучасної держави, а також розглядаються деякі функції сучасної держави.

У дисертації І.І. Мотиля «Становлення та розвиток внутрішніх функцій української держави» [12] аналізуються процеси гуманізації, демократизації державної діяльності, а також соціальна спрямованість внутрішніх функцій української держави в умовах поглиблення політичної і правової реформи. Йдеться про функції захисту прав і свобод людини і громадянина, економічну функцію, соціальну функцію, функцію сприяння розвитку культури та виховання, функцію захисту законності та правопорядку. Саме ці функції, на думку автора, характеризують основний зміст внутрішньої політики сучасної України, розкривають сутність та соціальне призначення державної влади в умовах ствердження ідеалів правової держави, формування інститутів громадянського суспільства. Зокрема, акцентується увага на факторах глобалізації, євроінтеграції, ствердженні нової ідеології державного управління, недосконалості законодавчого регулювання тощо. Окреслюються основні перспективи удосконалення діяльності сучасної української держави відповідно до кожного функціонального напрямку, що розглядаються.

У дисертації В.І. Сало «Внутрішні функції держави в умовах членства в Європейському Союзі» [13] досліджується процес становлення теорії функцій держави, уточнюється поняття і ознаки функцій держави. Аналізуються передумови започаткування і фактори розвитку європейської інтеграції та; конкретизується правова природа Європейського Союзу, розкриваються принципи взаємодії ЄС і держав-членів стосовно реалізації функцій держави. Досліджується специфіка реалізації основних внутрішніх функцій (функція охорони і захисту прав і свобод людини і громадянина, економічна і соціальна функції) держав-членів ЄС. Автором сформульовано наукові висновки, спрямовані на усвідомлення специфіки функціонування держав в умовах членства в Європейському Союзі як наддержавній організації влади, що сприятиме усвідомленню наслідків вступу України до цієї організації.

Дослідженню окремих функцій держави присвячено також роботи:

– Бермічевої О.В. «Соціальна функція в Україні» [14], у якій досліджено поняття і ознаки соціальної функції держави, соціальні права громадян, форми і методи реалізації цієї функції в Україні; проаналізовано місце соціальної функції держави в системі функцій держави; обґрунтовано необхідність для забезпечення її розвитку прийняти певні законодавчі акти та провести систематизацію законодавства.

– Головка О.І. «Функції та компетенція органів Європейського Союзу у сфері соціальної політики» [15], де досліджено сутність та зміст інституту компетенції Європейського Союзу і Європейського Співтовариства у сфері соціальної політики; проведено комплексний аналіз доктрини компетенції міжнародних організацій, особливостей компетенції Європейського Співтовариства як міжнародної організації з елементами наднаціональності, розкрито механізми реалізації компетенції ЄС у соціальній сфері, досліджено особливості правового забезпечення соціальної політики ЄС, визначено функції її правового забезпечення та висвітлено повноваження основних органів ЄС у соціальній сфері.

– Малиновського В.Я. «Оптимізація функцій органів виконавчої влади України: теоретико-методологічні засади» [16], де проведене наукове осмислення, визначення та описання управлінських функцій, запропонована їх класифікація; проаналізовано особливості організації, функціонування системи органів виконавчої влади сучасної України та стан реалізації ними основних функцій державного управління; виходячи із концептуальних засад модернізації ролі, функцій держави та функцій виконавчої влади в умовах трансформаційного періоду та становлення громадянського суспільства, сформульовано висновки та рекомендації щодо оптимізації управлінських функцій, насамперед, у напрямку підвищення якості правової регламентації розподілу функцій в апараті державного управління та вдосконаленню структурно-функціональної побудови системи виконавчої влади, її органів та підрозділів.

– Манжули А.А. «Державне управління на місцевому рівні: адміністративно-правовий аспект» [17]. У якій на підставі аналізу основних аспектів діяльності органів місцевої виконавчої влади як суб'єктів державного управління чітко сформульовано особливості, функції, задачі, цілі, методи та принципи даного виду державної діяльності. Надано характеристику генезису історичної еволюції та форм інституту державного управління на місцях. Вивчено його головні аспекти та компоненти, а також співвідношення компетенції, повноважень, сфер безпосереднього впливу та діяльності органів місцевої виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Досліджено основні напрями діяльності державного управління в регіонах, створено єдину цілісну картину даного процесу.

Як зазначалося вище, найбільшу питому вагу серед дисертаційних досліджень у вітчизняній науці державного управління становлять роботи зі спеціальності 25.00.02 – «механізми державного управління». Досліджуючи різноманітні механізми державного управління практично в усіх актуальних сферах суспільних відносин, автори цих дисертацій так чи інакше пов'язували застосування цих механізмів з функціями держави.

До проблем теоретичного обґрунтування детермінованості механізмів державного управління і функцій держави найбільшою мірою наблизилися дисертаційні дослідження:

– Грицяка І.А. «Розвиток європейського управління в контексті впливу на державне управління в Україні» [18]. Зокрема, автором розроблено теоретико-методологічні засади розвитку європейського управління з урахуванням впливу на державне управління в Україні. На базі системного підходу розкрито суть і особливості європейського управління та певні прояви його впливу на державне управління в Україні. Проаналізовано концептуальні та теоретичні підходи до вивчення процесу європейської інтеграції, природи та функціонування Європейського Союзу (ЄС). Визначено фундаментальні теоретико-прикладні засади євроінтеграційного процесу як основу європейського управління. Виявлено взаємозв'язок між цілями та повноваженнями, а також компетенціями ЄС як інструментами здійснення євроінтеграційної політики. Установлено взаємозалежність між функціонуванням європейського адміністративного простору, розвитком європейського управління та його впливом на управлінські сфери держав-членів, держав-кандидатів і держав-претендентів на вступ до ЄС, зокрема України, а також багаторівневий характер системи європейського управління. Доведено потребу у виваженому застосуванні європейських підходів до реформування державного управління в Україні. Обґрунтовано потребу у реформуванні в Україні класичного президентського правління, запровадженні європейського виміру до реформування державної служби. Доведено перспективність реформування державного управління у

контексті форм правління й устрою.

– Дзюндзюка В.Б. «Методологічні засади оцінки та підвищення ефективності діяльності органів влади як публічних організацій» [19]. У якій автором визначено загальні особливості нової моделі державного управління, що забезпечує високу ефективність діяльності публічних організацій у цілому, а також характеристики високоефективних організацій. Виявлено специфіку публічних організацій як суб'єктів управління у сучасному світі, створено модель ефективності діяльності органів влади як публічних організацій. Розроблено методичні підходи до вимірювання й оцінки ефективності діяльності публічних організацій і механізми здійснення організаційних змін у напрямку її сталого підвищення. З'ясовано основні проблеми забезпечення високої ефективності у діяльності органів влади в Україні. Запропоновано методичний підхід до опрацювання стратегії публічних організацій, що забезпечує підвищення ефективності їх діяльності. Визначено основні технології перетворення публічних організацій на високоефективні. Створено експертну систему «Організаційна стратегія», що надає допомогу керівникам органів влади та інших публічних організацій у забезпеченні високої ефективності діяльності даних організацій.

– Дейча В.Б. «Система і механізми державного управління в умовах значимої соціально-економічної диференціації країни» [20]. У якій досліджено проблему вдосконалення системи, а також формування механізмів державного управління за умов значимої соціально-економічної диференціації країни. Проаналізовано теоретичні засади соціально-економічної інтеграції суспільства. Сформульовано проблему соціально-економічної диференціації української держави з використанням термінів теорії систем. Запропоновано підхід до визначення рівня складності системи державного управління та проаналізовано існуючі державні механізми соціально-економічної інтеграції суспільства. Визначено напрямки вдосконалення системи державного управління в Україні. Проведено аналіз стану зовнішнього та внутрішнього середовища, а також вибір моделі державного управління для України. Розроблено варіанти формування адекватного рівня складності системи державного управління в Україні та наведено рекомендації щодо збільшення зазначеного рівня. Розглянуто методологічний аспект механізму збільшення зв'язності суспільства. Висвітлено взаємозалежні стратегії соціально-економічного розвитку регіонів як механізм збільшення зв'язності між частинами суспільства.

– Замогильного А.Г. «Взаємодія державної влади і державного управління (історико-теоретичний аспект)» [21]. Автор якої розглянув проблеми взаємодії державної влади та державного управління як суспільних процесів. Автором також визначено, що влада є соціальним інститутом, за допомогою якого реалізується вплив соціальних суб'єктів

на підставі їх залежності один від одного. Розкрито науково-методологічні підходи до аналізу проблеми диференціації понять «влада» й «управління». Висвітлено, що органи державної влади є похідними від державної влади, носіями та творцями якої є різні спільності, соціальні групи людей, суспільство в цілому. Уточнено зміст понять «управління», «державне управління», «влада», «державна влада». Розкрито особливості взаємодії державної влади та державного управління в суспільстві. Встановлено основні підходи до дослідження суб'єкт-об'єктних управлінських відносин. Описано основні тенденції пошуку нової парадигми державної влади та державного управління в Україні. Запропоновано рекомендації щодо підвищення системної ефективності взаємодії державної влади та державного управління в суспільстві.

Дослідженню питань взаємозв'язку функцій держави й механізмів державного управління також присвячені роботи вітчизняних вчених: В.В. Мартиненка «Інноваційна стратегія демократичного розвитку України : від місцевої демократії до демократичної держави» (2004), В.М. Мартиненка «Демократизація механізмів державного управління процесами суспільних трансформацій» (2005), А.П. Лелеченко «Децентралізація в системі державного управління в Україні: теоретико-методологічний аналіз» (2006), Ю.Я. Друка «Модернізація державного управління в контексті реформування політичної системи» (2009), І.А. Радзівського «Трансформація системних характеристик державного управління в умовах глобалізації» (2007), Г.Ю. Псарьова «Теоретико-методологічні засади реформування адміністративно-територіального устрою та територіальної організації влади» (2009), О.І. Васильєвої «Трансформація регіонального управління в умовах реформування владних відносин в Україні» (2010), С.О. Кравченка «Теоретико-методологічні засади здійснення державно-управлінських реформ» (2010), І.С. Бондаренка «Оптимізація владно-управлінських відносин в умовах реформування політичної системи в Україні (2010) та інші.

Висновки:

1. Аналіз зазначених вище та багатьох інших досліджень зарубіжних і вітчизняних авторів, які у тій чи іншій мірі присвятили свою увагу проблемам формування взаємозв'язків між функціями держави та механізмами державного управління дозволяє стверджувати, що проблема функціональної детермінованості механізмів державного управління досі не знайшла комплексного висвітлення у вітчизняній державно-управлінській науці.

2. Серед основних тенденцій теоретичного пояснення феномену функціональної детермінованості механізмів державного управління вітчизняні автори використовують наступні моделі такого взаємозв'язку:

- функції держави → стратегічні цілі → комплекс універсальних механізмів державного управління;

- функції держави → середньострокові цілі державної політики → комплекс універсальних та простих механізмів державного управління;
- функції держави → оперативні цілі державного регулювання → комплекс простих механізмів державного управління;
- функції держави → тактичні цілі → прості механізми державного управління.

3. Пріоритетними напрямками подальших наукових досліджень щодо оптимізації механізмів державного управління України, відповідно до функцій сучасної демократичної держави визначено:

– подальший аналіз та систематизація теоретико-методологічної бази досліджень, присвячених аналізу та синтезу підсистем суспільства, які реалізують різні функції держави, а також формуванню та застосуванню механізмів державного управління;

– уточнення науково-категоріального апарату і базових дефініцій дослідження взаємозв'язку функцій держави і механізмів державного управління;

– формування теоретичної моделі циклу державного управління з зазначенням прямих та зворотних ланцюгів взаємозв'язку функцій держави та механізмів державного управління;

– виділення базових закономірностей розвитку причинно-наслідкового взаємозв'язку функцій держави та механізмів державного управління та систематизація їх основних складових;

– оцінка стану оптимізації взаємозв'язку функцій держави та механізмів державного управління в сучасній Україні;

– визначення основних напрямів оптимізації взаємодії функцій сучасної держави та інноваційних механізмів державного управління в Україні тощо.

Використані джерела інформації:

1. Звіт про три місяці діяльності уряду Яценюка [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://gazeta.dt.ua/macrolevel/pershiy-kvartalnyi-zvit-pro-tri-misyaci-diyalnosti-uryadu-yacenyuka-.html>.
2. Башкатов В.М. Становлення механізмів державного управління демократичними змінами в Україні. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеню кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління / В.М. Башкатов. – Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, Одеса, 2012. – 262 с.
3. Адубецька Н.В. Аналіз сучасного наукового доробку щодо функцій держави та механізмів державного управління / Н.В. Адубецька // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології. – Херсон : Вип. 1. (8), 2013. – С. 9-16.
4. Гурне, Бернар. Державне управління / Б. Гурне ; пер. з фр. В. Шовкун; Інститут держ. управління та самоврядування при Кабінеті Міністрів України. – К. : Основи, 1993. – 165 с.
5. Райт, Глен. Державне управління / Глен Райт,; пер. з англ. В. Івашко, О.

- Коваленко, С. Соколик. – К. : Основи, 1994. –188 с.
6. Атамаччук Г.В. Теория государственного управления. Курс лекций / Г.В. Атамаччук. – М. : Юрид. лит., 1997. – 400 с.
 7. Державне управління: теорія і практика / За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. В.Б. Авер'янова. – К. : Юрінком Інтер, 1998. – 432 с.
 8. Нижник, Н. Р. Системний підхід в організації державного управління : навч. посіб. / Н.Р. Нижник, О.А.Машков. – К. : Вид-во УАДУ, 1998. – 159 с.
 9. Державне управління : Навч. посібник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко; За ред. А. Ф. Мельник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 343 с.
 10. Органи державної влади України : Монографія / За ред. В. Ф. Погорілка. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, 2002. – 592 с.
 11. Джураєва О.О. Функції сучасної держави. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень / О.О. Джураєва. – Одеська національна юридична академія, Одеса, 2006.
 12. Мотиль І.І. Становлення та розвиток внутрішніх функцій української держави. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень / І.І. Мотиль. – Київський національний університет внутрішніх справ. – Київ, 2007. – 242 с.
 13. Сало В.І. Внутрішні функції держави в умовах членства в Європейському Союзі. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень / В.І. Сало. – Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого, – Харків, 2008. – 250 с.
 14. Бермічева О.В. Соціальна функція в Україні. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень / О.В. Бермічева. – Національний університет внутрішніх справа, – Харків, 2002. – 248 с.
 15. Головка О.І. Функції та компетенція органів Європейського Союзу у сфері соціальної політики. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право / О.І. Головка. – Львівський національний університет імені Івана Франка, – Львів, 2003.
 16. Малиновський В.Я. Оптимізація функцій органів виконавчої влади України: теоретико-методологічні засади: Автореф. дис... канд. політ. наук: 23.00.02 / В.Я. Малиновський ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. – Чернівці, 2002. – 24 с.
 17. Манжула А.А. Державне управління на місцевому рівні: адміністративно-правовий аспект: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / А.А. Манжула ; Нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2003. – 19 с.
 18. Грицяк І.А. Розвиток європейського управління в контексті впливу на державне управління в Україні: Автореф. дис... д-ра наук з держ. упр.: 25.00.01 / І.А. Грицяк ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2006. – 36 с.
 19. Дзюндзюк В.Б. Методологічні засади оцінки та підвищення ефективності діяльності органів влади як публічних організацій: Автореф. дис... д-ра наук з держ. упр.: 25.00.02 / В.Б. Дзюндзюк ; Донец. держ. ун-т упр. – Донецьк, 2006. – 35 с.
 20. Дейч В.Б. Система і механізми державного управління в умовах значимої соціально-економічної диференціації країни: Автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / В.Б. Дейч ; Донец. держ. ун-т упр. – Донецьк, 2007. – 21 с.
 21. Замогильний А. Г. Взаємодія державної влади і державного управління (історико-теоретичний аспект): автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / А. Г. Замогильний ; Ін-т законодавства ВР України. – К., 2010. – 20 с.

References:

1. Zvit pro try misiatsi diial'nosti uriadu Yatseniuka [Elektronnyj resurs] – Rezhym dostupu : <http://gazeta.dt.ua/macrolevel/pershiy-kvartalniy-zvit-pro-tri-misyaci-diyalnosti-uryadu-yacenyuka-.html>.
2. Bashkatov V.M. Stanovlennia mekhanizmiv derzhavnoho upravlinnia demokratychnymy zminamy v Ukraini. – Rukopys. Dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupeniu kandydata nauk z derzhavnoho upravlinnia za spetsial'nistiu 25.00.02 – mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia / V.M. Bashkatov. – Odes'kyj rehional'nyj instytut derzhavnoho upravlinnia Natsional'noi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy, Odesa, 2012. – 262 p.
3. Adubets'ka N.V. Analiz suchasnoho naukovoho dorobku schodo funktsij derzhavy ta mekhanizmiv derzhavnoho upravlinnia / N.V. Adubets'ka // Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnia, pedahohiky ta psykholohii. – Kherson : Vyp. 1. (8), 2013. – 9-16 pp.
4. Hurne, Bernar. Derzhavne upravlinnia / B. Hurne ; per. z fr. V. Shovkun; Instytut derzh. upravlinnia ta samovriaduvannia pry Kabineti Ministriv Ukrainy. – K. : Osnovy, 1993. – 165 p.
5. Rajt, Hlen. Derzhavne upravlinnia / Hlen Rajt; per. z anhl. V. Yvashko, O. Kovalenko, S. Sokolyk. – K. : Osnovy, 1994. – 188 p.
6. Atamachchuk H.V. Teoryia hosudarstvennoho upravlinnia. Kurs lektsij / H.V. Atamanchuk. – M. : Yuryd. lyt., 1997. – 400 p.
7. Derzhavne upravlinnia: teoriia i praktyka / Za zah. red. dokt. iuryd. nauk, prof. V.B. Aver'ianova. – K. : Yurinkom Inter, 1998. – 432 p.
8. Nyzhnyk, N. R. Systemnyj pidkhid v orhanizatsii derzhavnoho upravlinnia : navch. posib. / N.R. Nyzhnyk, O.A. Mashkov. – K. : Vyd-vo UADU, 1998. – 159 p.
9. Derzhavne upravlinnia : Navch. posibnyk / A. F. Mel'nyk, O. Yu. Obolens'kyj, A. Yu. Vasina, L. Yu. Hordienko; Za red. A. F. Mel'nyk. – K.: Znannia-Pres, 2003. – 343 p.
10. Orhany derzhavnoi vlady Ukrainy : Monohrafiia / Za red. V. F. Pohorilka. – K.: In-t derzhavy i prava im. V. M. Korets'koho, 2002. – 592 p.
11. Dzhuraieva O.O. Funktsii suchasnoi derzhavy. – Rukopys. Dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata iurydychnykh nauk za spetsial'nistiu 12.00.01 – teoriia ta istoriia derzhavy i prava; istoriia politychnykh i pravovykh uchen' / O.O. Dzhuraieva. – Odes'ka natsional'na iurydychna akademiia, Odesa, 2006.
12. Motyl' I.I. Stanovlennia ta rozvytok vnutrishnikh funktsij ukrains'koi derzhavy. – Rukopys. Dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata iurydychnykh nauk za spetsial'nistiu 12.00.01 – teoriia ta istoriia derzhavy i prava; istoriia politychnykh i pravovykh uchen' / I.I. Motyl'. – Kyivs'kyj natsional'nyj universytet vnutrishnikh sprav. – Kyiv, 2007. – 242 p.
13. Salo V.I. Vnutrishni funktsii derzhavy v umovakh chlenstva v Yevropejs'komu Soiuzi. – Rukopys. Dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata iurydychnykh nauk za spetsial'nistiu 12.00.01 – teoriia ta istoriia derzhavy i prava; istoriia politychnykh i pravovykh vchen' / V.I. Salo. – Natsional'na iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho, – Kharkiv, 2008. – 250 p.
14. Bermicheva O.V. Sotsial'na funktsiia v Ukraini. – Rukopys. Dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata iurydychnykh nauk za spetsial'nistiu 12.00.01 – teoriia ta istoriia derzhavy i prava; istoriia politychnykh i pravovykh vchen' / O.V. Bermicheva. – Natsional'nyj universytet vnutrishnikh sprav, – Kharkiv, 2002. – 248 p.
15. Holovko O.I. Funktsii ta kompetentsiia orhaniv Yevropejs'koho Soiuzu u sferi sotsial'noi polityky. – Rukopys. Dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata iurydychnykh nauk za spetsial'nistiu 12.00.11 – mizhnarodne pravo / O.I. Holovko. – L'vivs'kyj natsional'nyj universytet imeni Ivana Franka, – L'viv, 2003.

16. Malynovs'kyj V.Ya. Optymizatsiia funktsij orhaniv vykonavchoi vlady Ukrainy: teoretyko-metodolohichni zasady: Avtoref. dys... kand. polit. nauk: 23.00.02 / V.Ya. Malynovs'kyj ; Cherniv. nats. un-t im. Yu.Fed'kovycha. – Chernivtsi, 2002. – 24 p.
17. Manzhula A.A. Derzhavne upravlinnia na mistsevomu rivni: administratyvno-pravovyy aspekt: Avtoref. dys... kand. iuryd. nauk: 12.00.07 / A.A. Manzhula ; Nats. un-t vnutr. sprav. – Kharkiv, 2003. – 19 p.
18. Hrytsiak I.A. Rozvytok ievropejs'koho upravlinnia v konteksti vplyvu na derzhavne upravlinnia v Ukraini: Avtoref. dys... d-ra nauk z derzh. upr.: 25.00.01 / I.A. Hrytsiak ; Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy. – K., 2006. – 36 p.
19. Dziundziuk V.B. Metodolohichni zasady otsinky ta pidvyschennia efektyvnosti diial'nosti orhaniv vlady iak publichnykh orhanizatsij: Avtoref. dys... d-ra nauk z derzh. upr.: 25.00.02 / V.B. Dziundziuk ; Donets. derzh. un-t upr. – Donets'k, 2006. – 35 p.
20. Dejch V.B. Systema i mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia v umovakh znachymoi sotsial'no-ekonomichnoi dyferentsiatsii krainy: Avtoref. dys... kand. nauk z derzh. upr.: 25.00.02 / V.B. Dejch ; Donets. derzh. un-t upr. – Donets'k, 2007. – 21 p.
21. Zamohyl'nyj A. H. Vzaiemodiia derzhavnoi vlady i derzhavnoho upravlinnia (istoryko-teoretychnyj aspekt): avtoref. dys. ... kand. nauk z derzh. upr. : 25.00.01 / A. H. Zamohyl'nyj ; In-t zakonodavstva VR Ukrainy. – K., 2010. – 20 p.

Рецензент: Бакуменко В.Д., д.держ.упр., професор